

Notitie aangaande het voornemen tot ingrijpen in de toelating van gewasbeschermingsmiddelen op basis van imidacloprid

Aanleiding

De laatste jaren worden in het Westland op grote schaal de waterkwaliteitsnormen voor oppervlakte water van imidacloprid overschreden. Dit impliceert dat de huidige toegelaten middelen met imidacloprid een hogere emissie naar het aquatische milieu geven dan ingeschat bij de toelatingsbeoordeling.

Het College heeft de verplichting in te grijpen in de toelatingen van middelen indien

1. er aanwijzingen bestaan dat niet langer wordt voldaan aan één van de in artikel 29 Verordening (EG) 1107/2009 gestelde eisen”,
2. artikel 9:3 Bestuursreglement regeling toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden Ctgb 2007, dat een belanghebbende in juridische zin, een verzoek kan indienen tot intrekking of wijziging van een gewasbeschermingsmiddel.

Het College en ministeries hebben besloten dat er nader onderzoek dient plaats te vinden voordat het College ingrijpt in de toelatingen. Deze beslissing is met name genomen omdat de huidige aangereikte methodieken ontoereikend zijn om deze hoge overschrijdingen te voorspellen. De huidige rekenmethode houdt geen rekening met de specifieke emissieroutes vanuit kassen, waarvan de meest relevante route is lozing van spuiwater. Dit heeft geleid tot de vorming van de werkgroep emissie uit bedekte teelten' waar een emissiemodel voor blootstelling tengevolge van kasttoepassing ontwikkeld. Dit model is nog niet geheel ontwikkeld en nog niet aangereikt als toetsingskader.

In Oktober 2012 kwam van PAN EUROPE een intrekkingsverzoek van een 7tal middelen op basis van bovenstaand artikel 9.3. Het College heeft besloten dat er een heroverweging dient plaats te vinden op deze middelen ondanks dat de werkgroepen aangaande emissies uit kassen nog niet zijn gekomen tot een aangereikte methodiek. In 2013, tijdens de heroverweging werd een nieuw rapport gepubliceerd over de effecten van imidacloprid op aquatische insecten (Roessink et al., 2013). De resultaten van deze studie waren van dien mate dat er besloten is dat deze publicatie ook mee zou worden genomen in de heroverweging.

De heroverweging is afgerond en hieronder volgt een uiteenzetting van de besluiten die het college is voornemens te maken.

Aquatische normstelling van imidacloprid.

Voor de huidige toegelaten middelen o.b.v. imidacloprid is er getoetst aan een norm voor waterorganismen van 1,27 µg as/L, welke is gebaseerd op een outdoor microcosm studie. Deze relatief hoge norm komt onder andere omdat de norm is gebaseerd op herstel van de populatie. Herstel als maatstaf geeft in het algemeen een hogere norm dan direct negatief effect op de populatie. Bij direct effect op de populatie (geen herstel), zou de normstelling op 0,6 µg as/L als de microcosm zou worden gebruikt.

Recent is een publicatie beschikbaar gekomen van onderzoeksinstituut Alterra, waarin een aantal zoetwater arthropoden soorten zijn getest in het laboratorium, met een korte-termijn en een lange-termijn blootstellingsregime aan imidacloprid (Roessink et al., 2013)¹. Uit deze publicatie blijkt dat eendagsvliegen zeer gevoelig zijn voor imidacloprid en de huidige toetsingsnorm niet beschermend is. In de hierboven genoemde outdoor

¹ Roessink, I, Merga, L.B., Zweers, H.J., Van den Brink, P.J. (2013). The neonicotinoid imidacloprid shows high chronic toxicity to mayfly nymphs. Environmental Toxicology and Chemistry, Vol. 9999, No. 9999, pp. 1-5, 2013.

Commented 5.1.2.e]: Nu gebaseerd op de college notitie, behalve laatste paragraaf.

Laatste paragraaf bevat de evaluatie van nieuwe publicatie van 5.1.2.e Nu geschreven obv overleg met 5.1.2.e

microcosm studie zijn de gevoelige eendagsvliegen wel meegenomen. Echter zoals nu blijkt uit het artikel van Roessink et al (2013), bleken deze soorten in zulke lage aantallen in de studie voor te komen, dat geen betrouwbare statistische evaluatie kon worden uitgevoerd. Dat betekent dat met het beschikbaar komen van deze nieuwe kennis de norm niet meer kan worden gebaseerd op de outdoor microcosm studie.

Bij de afleiding van de nieuwe norm voor waterorganismen voor imidacloprid zijn nu alle beschikbare chronische laboratoriumgegevens in beschouwing genomen. De nieuwe norm is niet meer gebaseerd op herstel van de populatie maar op effect concentraties waar geen effect van imidacloprid op de soorten waarneembaar was. De gekozen methodiek voor normafleiding is gebaseerd op het rapport Brock et al 2011² en komt voort uit de werkgroep beslisboom water. Er is een geometrisch gemiddelde afgeleid van de beschikbare EC10/NOEC waarden voor de verschillende aquatische insectensoorten waarmee testen zijn uitgevoerd. Dit geometrisch gemiddelde komt uit op een waarden van 0,54 µg as/L. Hierop dient de default veiligheidsfactor van 10 voor chronische eindpunten te worden toegepast, zodat de uiteindelijke norm uitkomt op een waarden van 0,054 µg as/L.

De meeste recente publicatie aangaande het effect van imidacloprid op macro-invertebraten (van Dijk et al 2013)³ zien wij als ondersteunend in het voornemend besluit. De publicatie is niet geschikt om een absolute normstelling van af te leiden doordat er confounding factors in de studie zitten die ook de macroinvertebratenpopulatie beïnvloeden. De bevindingen van de studie zijn echter wel indicatief voor de orde van grootte van de normstelling. Het College is van mening dat de nieuwe normstelling in de orde van grootte valt die in deze publicatie wordt geïmpliceerd.

Zie voor verder details bijlage I

Middelen toegelaten voor toepassing in kasteelten

Het is bekend dat de emissie van imidacloprid uit kassen een grote bijdrage heeft aan de totaal emissie van imidacloprid in het Westland. Spuiwater (water dat na een aantal malen hergebruik niet langer voldoet als gietwater) en filterspoelwater zijn de belangrijkste emissieroutes. Het College heeft onderzocht welke vorm van emissiereductie noodzakelijk zou zijn om de overschrijdingen van de waterkwaliteitsnormen in voldoende mate terug te dringen

Het college heeft gekozen voor een doelvoorschrift, d.w.z. het te lozen (spui)water mag niet meer dan een bepaalde concentratie aan imidacloprid bevatten. In overleg hebben de waterschappen aangegeven dat deze wijze van formuleren ook hun voorkeur heeft omdat het een absolute maat is waardoor dit type voorschrift goed handhaafbaar is. Er worden dus geen technieken opgelegd aan de teler en moet de teler zelf metingen verrichten aan het spuiwater. In overleg met de waterschappen is het College van mening dat de teler in staat is om op basis van kennis van de voorhanden technieken dit zelf in te regelen.

Vaststelling doelvoorschrift.

De meeste conservatieve toetsing van het risico naar waterorganismen is het beoordelen van spuiwater samen met de nieuwe toelatingsnorm; deze toetsing is beschermend voor alle andere aquatische emissies uit kassen. De nieuwe toelatingsnorm is absoluut de laagste norm maar ook het meest conservatief qua locatie van toetsing. De toetsing hiervoor gebeurt in het sloot liggende naast de kas en dus treedt er een relatief lage verdunning op van het spuiwater. Het College stelt voor om op basis van de beschikbare kennis en stand van de

² Brock, T.C.M., Arts, G.H.P., ten Hulscher, T.E.M., de Jong, F.M.W., Luttkik, R., Roex, E.W.M., Smit, C.E., van Vliet, P.J.M. (2011). Aquatic effect assessment for plant protection products. Alterra Report 2235.

³ Van Dijk, T.C., Van Staalduinen, M.A., Van der Sluijs, J.P., (2013). Macro-Invertebrate Decline in Surface Water Polluted with Imidacloprid. PLoS ONE 8(5): e62374.

Commented 5.1.2.e: Opnieuw schrijven: wordt een SSD.

wetenschap een verdunningsfactor van 2 te hanteren bij het vaststellen van de hoogte van het toegelaten gehalte in spuiwater. Dit betekent dat de acceptabele concentratie in het spuiwater uitkomt op (conservatief afgerond) 0.1 µg/L (zie voor details bijlage II)

Om de concentratie van 0.1 µg/L te kunnen bereiken is er een benodigd reductiepercentage in imidacloprid concentraties in spuiwater van 95 tot 99.99% nodig. Bekend is dat er technieken voorhanden zijn om tot 100 % emissiereductie te behalen. (nog niet gepubliceerd rapport *Beerling et al, WUR glastuinbouw*). Om tot een 100% reductie te komen dienen er koolfilters te worden toegepast, en dienen deze op voldoende mate te worden gecontroleerd.

Commented 5.1.2.e]: Uitbreider.

Op basis van de nieuwe informatie en bovenstaand beschreven modelberekeningen is alleen een heel hoge mate van zuivering toereikend om de normoverschrijdingen voldoende terug te dringen. In dat licht is besloten dat ook lozing via RWZI eerst de bovenstaande zuiveringsverplichting heeft.

Middelen toegelaten voor spuittoepassingen

Door verlaging van de toetsingsnorm voor waterorganismen zullen spuittoepassingen niet meer voldoen aan de toelatingsnorm, zelfs rekening houdende met het voorschrijven van drift reducerende maatregelen. Alle spuittoepassingen zullen hierdoor niet meer toelaatbaar zijn.

Ingrijpen in huidige toegelaten middelen op basis

De nieuwe inzichten zijn van dien orde dat het College voornemens is om alle toegelaten middelen op basis van imidacloprid in de komende maand te herbeoordelen.

Voor kasteelten gaat het om een totaal van XX middelen obv imidacloprid.

Voor spuittoepassingen gaat het om een totaal van XX middelen obv imidacloprid.

Het College is voornemens om de nieuwe emissiebeoordeling van kasteelten ook toe te passen op de toekomstige toelatings maar dat ook de al toegelaten middelen in de komende 6 maanden zullen worden herbeoordeeld. Op basis van deze herbeoordeling zal worden besloten of ook bij deze middelen moeten worden ingegrepen in hun huidige toelating.

Bijlage I. Notitie afleiding nieuwe toetsingsnorm imidacloprid voor waterorganismen

Bijlag II. Notitie nieuwe methodiek kasteelt emissies

